

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA DRAWING GRADE EXAMINATIONS
INTERMEDIATE GRADE EXAMINATION— 3rd PAPER

SATURDAY 30th NOVEMBER 2019

[TIME—10-30 A.M. TO 1-30 P.M.]

DESIGN

Instructions for Candidates.—

- (1) Use of geometric / mechanical instruments is allowed for drawing.
- (2) Importance will be given to neatness and preciseness while colouring.
- (3) Creativity imagination and originality is expected in creating a good design.

Hold the answer paper horizontally and draw a 22 cm x 14 cm. Rectangle in the centre of the answer paper. In this Rectangle create a beautiful design for Table Cloth using your imagination with the help of below given elements.

- a) Curved or straight lines.
- b) Two decorative shapes of butterflies or birds.
- c) Decorative shapes of leaves and flowers.
- d) Small-big circles or suitable geometrical shapes.

Complete the above composition using symmetrical or nonsymmetrical technique and colour the design in suitable colours.

Proposed Colour Medium :

- (1) Water colour (opaque/transparent), colour pencils, wax crayons, oil pastels, colour inks, colours available in environment can be used independently or combining together many according to your liking.
- (2) If necessary tracing paper / rough sketch paper can be used for creating textures.

संकल्प-चित्र (नक्षीकाम)

- परीक्षार्थींसाठी सूचना.— (१) रेखाटनासाठी भौमितिक साधने / यांत्रिक साधनांचा उपयोग करता येईल.
(२) रंगकाम करताना नीटनेटकेपणा व काटेकोरपणास महत्त्व दिले जाईल.
(३) चित्रात सर्जनशीलता, कल्पकता व नावीन्यपूर्ण सौंदर्यनिर्मिती अपेक्षित आहे.

उत्तरपत्रिकेचा कागद आडवा धरून कागदाच्या मधोमध २२ सेंमी x १४ सेंमी. मापाचा काटकोन चौकोन (आयत) काढा. त्यात खालील घटक-आकारांचा गरजेनुसार कल्पकतेने उपयोग करून टेबलावर घालण्याचे कापड (Table Cloth) साठी एक सुंदर संकल्परचना तयार करा.

- घटक-आकार :
- अ) वक्र किंवा लयदार रेषा.
  - ब) फुलपाखरे किंवा पक्ष्यांचे दोन आलंकारिक आकार.
  - क) पाना-फुलांचे आलंकारिक आकार.
  - ड) लहान-मोठी वर्तुळे किंवा आवडीचे भौमितिक आकार.

वरील घटक-आकारांची समांगी किंवा विषमांगी पद्धतीने संकल्परचना करून आवडीच्या किंवा सुयोग्य रंगात रंगवा व एक नावीन्यपूर्ण सौंदर्याकृती (Design) तयार करा.

सूचित रंग माध्यम :

- (१) जलरंग (पारदर्शक / अपारदर्शक), रंगीत पेन्सिली, वॅक्स क्रेऑन्स, ऑईल पेस्टल्स, विविध रंगातील शाई, परिसरातील उपलब्ध रंग यांसारख्या रंग माध्यमाचा प्रत्येकी स्वतंत्रपणे किंवा अनेकांचा एकत्रितपणे आपल्या आवडीनुसार उपयोग करता येईल.
- (२) आवश्यक वाटल्यास आरेखन (ट्रेसिंग) कागदाचा उपयोग करता येईल, तसेच पोतनिर्मिती करता येईल.

[उलटून पहा

سंकल्प-চিত্র

পরীক্ষার্থীদের کے لیے आवश्यक सूचनाएँ.-

- (۱) रेखांकन के लिए ज्यामितीय/यांत्रिक साधनों का उपयोग किया जा सकता है।
- (२) रंगकार्य करते समय स्वच्छता और अचूकता को विशेष महत्त्व दें।
- (३) चित्र में सर्जनात्मकता, काल्पनिकता तथा नावीन्यपूर्ण सौंदर्यनिर्मिती अपेक्षित है।

उत्तरपत्रिका का कागज आडा पकड कर कागज के बीचोबीच २२ सेंमी X १४ सेंमी. नाप का आयत (Rectangle) बनाइए। उसमें नीचे दिए गए घटक आकारों का आवश्यकता नुसार सृजनात्मक तरीके से इस्तेमाल करते हुए मेजपोश (Table Cloth) के लिए एक सुंदर संकल्प रचना तैयार कीजिए।

- घटक आकार -
- अ) वक्र अथवा लययुक्त रेखाएँ।
  - ब) तितली अथवा पंखियों के दो आलंकारिक आकार।
  - क) पत्ती-फूलों के आलंकारिक आकार।
  - ड) छोटे-बड़े वृत्ताकार अथवा पसंदीदा ज्यामितीय आकार।

उपर दिए गए घटक आकारों से समांगी अथवा विषमांगी तरीके से संकल्प चित्र तैयार करके पसंदीदा अथवा उचित रंग में उसे भरिए और एक नावीन्यपूर्ण सौंदर्याकृति (Design) तैयार कीजिए।

सूचित रंग माध्यम :

- (१) जल रंग (पारदर्शी / अपारदर्शी), रंगीन पेन्सिल, वैंक्स क्रेऑन्स, ऑईल पेस्टल्स, विविध रंगीन स्याही, परिसर में उपलब्ध रंग आदि माध्यमों का स्वतंत्र रूप से अथवा एकत्रित रूप में उपयोग किया जा सकता है।
- (२) आवश्यकता होने पर अनुरेखन (Tracing) कागज का उपयोग तथा बुनावट (Texture) का निर्माण किया जा सकता है।

اختیاری تصویر (نقاشی کام) DESIGN

امیدوار کے لیے ضروری ہدایات:

(۱) ہندی وسائل، میکائی وسائل یا آلات کا استعمال کر سکتے ہیں۔

(۲) رنگ بھرتے وقت صفائی و نقاست کا خیال رکھیں۔

(۳) تصویر میں تخلیق و تصورات، نیا پن، خوبصورتی متوقع ہے۔

ڈرائنگ پیپر کو آزادانہ طور پر یا کچھ کر کے اپنی پسند کے مطابق استعمال کر سکتے ہیں۔ اور ضرورت ہو تو مختلف ٹیکسٹ کا استعمال کر سکتے ہیں۔

Table Cloth کے لیے ایک خوبصورت ڈیزائن نیچے دی ہوئی ہدایات (شکلوں) کی مدد سے تیار کیجیے۔

(الف) لہر دار خط یا سیدھا خط

(ب) تلیوں یا پردوں کی دو آرائشی شکلیں

(ج) پتوں اور پھولوں کی آرائشی شکلیں

(د) چھوٹے بڑے دائرے یا پسندیدہ جیومیٹریکل شکلیں

اوپر دی گئی آرائشی شکلوں سے متماثل یا غیر متماثل ڈیزائن تیار کر کے اپنے پسندیدہ رنگ بھریے۔ اور ایک خوبصورت ڈیزائن تیار کیجیے۔

رنگوں کے استعمال کے ذرائع:

آبی رنگ (شٹاف) - غیر شٹاف (رنگین پیپل، آئیل پیپل، موم کلر، مختلف رنگوں کی سیاہی) جو ماحول کی مناسبت سے ہو۔

آپ رنگوں کا استعمال آزادانہ طور پر یا کچھ کر کے اپنی پسند کے مطابق استعمال کر سکتے ہیں۔ اور ضرورت ہو تو مختلف ٹیکسٹ کا استعمال کر سکتے ہیں۔

ضرورت کے مطابق ٹریس پیپر (Tracing Paper) اور مختلف ٹیکسٹ (Texture) کا استعمال کر سکتے ہیں